

Evidence-Based Orthodontics, 2nd edition

Naslov knjige/Title: Evidence-Based Orthodontics, 2nd edition

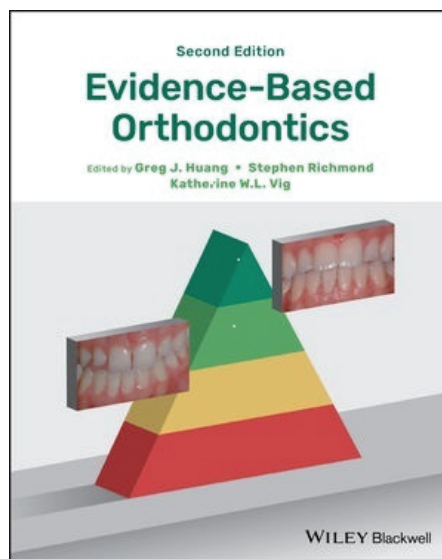
Urednici/ Editors: Greg J. Huang, Stephen Richmond, Katherine W. L. Vig

Izdavač/ Publisher: John Wiley & Sons, Inc; Hoboken, NJ, USA

Godina izdanja/ Published: 2018

ISBN: 9781119289920 (pdf); 9781119289951 (epub);

9781119289913 (paperback)

Knjiga „Evidence-Based Orthodontics“, čiji su urednici Greg J. Huang, Stephen Richmond, Katherine W. L. Vig, u izdanju John Wiley & Sons, Inc, objavljena je 2018. godine u drugom, proširenom izdanju. U odnosu na prvo izdanje iz 2011. godine, čiji je izdavač bila kompanija Blackwell Publishing Ltd, drugo, dopunjeno izdanje donosi značajno veći fond istraživanja principa i praksi ortodontije zasnovane na dokazima, praktične savete za njihovo uključivanje u svakodnevni rad stručnjaka-ortodontata, brojne kliničke teme i sistematske preglede kliničkih studija iz ove oblasti. Knjiga je napisana na 288 strana, organizovana u okviru šest osnovnih poglavlja i pokriva, ujedno, i teorijske i kliničke aspekte ortodontije zasnovane na dokazima.

Ortodoncija zasnovana na dokazima podrazumeva stručno mišljenje bazirano na visokokvalitetnim metaanalizama i sistematskim pregledima randomizovanih kontrolisanih kliničkih ispitivanja (*Randomized Clinical Trials – RCT*) sa malim rizikom od pristrasnosti. Za ovu disciplinu od velike važnosti je razumevanje i identifikacija karakteristika kvaliteta RCT-a i njihov sistematski pregled.

Ortodoncija zasnovana na dokazima obezbeđuje alate za korišćenje odgovarajuće literature za utvrđivanje alternativnih strategija upravljanja pacijentima. Izraz „medicina zasnovana na dokazima“ prvi put se pojavio u medicinskoj lite-

raturi 1991. godine. U stvari, medicina zasnovana na dokazima i ortodontija zasnovana na dokazima uključuju informisanu i efikasnu upotrebu svih vrsta dokaza, ali posebno dokaza iz medicinske literature, u nezi pacijenata. Ortodontija zasnovana na dokazima se u poslednjih 20 godina uveliko razvila, uvažavajući princip da kliničko odlučivanje treba da bude podržano snažnim naučnim dokazima, kada za to postoje uslovi.

Početna poglavlja ove knjige bave se naučnom osnovom ortodontije zasnovane na dokazima. Prvo poglavlje predstavlja pristup zasnovan na dokazima koji je rezultirao brzim promenama u sistemu zdravstvene zaštite i obrazovanju studenata upisanih na visokoškolske ustanove iz medicinskog naučnog polja, ali i šire javnosti. Jedna od metoda postizanja pristupa zasnovanog na dokazima u stomatologiji odnosi se na randomizovane kliničke studije, odnosno njihove sistematske preglede. U ortodontiji, kliničko iskustvo sugeriše da je neka stanja najbolje lečiti rano, iz bioloških, socijalnih ili praktičnih razloga, dok lečenje drugih treba odložiti.

Drugo poglavlje daje kratak pregled razvoja kliničkih istraživanja, uobičajenih dizajna ovakvih istraživanja, njihove upotrebe, snage i ograničenja, kao i diskusiju o najboljim praksama koje se široko primenjuju u istraživanjima s

akcentom na proučavanje strategija za širenje novih dokaza i za njegovu primenu u rutinskoj kliničkoj praksi.

Treće poglavlje, pod nazivom „Elektronsko traženje informacija o kliničkim ispitivanjima“, ukazuje na značaj elektronskih baza naučne literature kao što su MEDLINE i EMBASE, Cochrane Library uključujući prikaz kreiranja strategije pretrage tih baze i daje podatke o dodatnim izvorima informacija o kliničkim ispitivanjima.

Četvrto poglavlje, „Razumevanje randomizovanih kliničkih ispitivanja i sistematskih pregleda“, pruža informacije koje olakšavaju tumačenje tih ispitivanja i sistematskih pregleda kliničkih studija i ukazuje na značaj CONSORT smernica za izveštavanje koje podržava većina ortodontskih časopisa.

Peto poglavlje govori o trenutnom statusu ortodontije zasnovane na dokazima, bavi se dizajnom i ocenom kliničkih ispitivanja i razmatra buduće istraživačke pravce i izazove u toj oblasti.

Šesto poglavlje predstavlja faktore koji utiču na oblik lica i daje kratak pregled genetskih faktora i faktora okru-

ženja koji utiču na oblik lica, odnosno koji mogu imati uticaj na ishod bilo koje intervencije. U ovom poglavlju istaknut je značaj utvrđivanja biološke osnove normalne varijacije lica i uticaja faktora okruženja na oblik lica kao što su trauma, operacija, infekcije i opekotine, dok drugi uticaji predstavljaju kombinaciju interakcija okoline i genetike.

Nakon šestog poglavlja predstavljeno je 56 sažetaka izabranih sistematskih pregleda kliničkih studija u ortodontiji, i na kraju, dat je prikaz korišćene literature, indeks pojmova i sistematskih pregleda u ortodontiji.

Knjiga „Evidence-Based Orthodontics“, kroz implementaciju naučnih dokaza u svakodnevnu kliničku praksu, što je preduslov moderne ortodontske prakse, daje smernice za uspešno sprovođenje ortodontskog lečenja sa ciljem obezbeđenja maksimalne efikasnosti i bezbednosti po pacijenta.

Svetlana Novaković Carević
Dom Zdravlja Stari Grad, Beograd
E-mail: lionstudiodent@gmail.com